

Mette Marie Ydes tale om røde flag for partnervold i anledning af Kulturnatten

Taler

Mette Marie Yde
Danner direktør

Dato

13. oktober 2023

Sted

Danner, Nansensgade 1,
København

Omstændigheder

Talen blev holdt på Københavns kulturnat.

Han skal altid vide, præcis hvor hun er.

Han taler grimt til hende.

Han ringer og sms'er konstant, når vi endelig ses.

Han dukker uventet op.

Hun går på æggeskaller, når han er i nærheden.

Hun er begyndt at gå i noget andet tøj.

Hun vil ikke rigtig tale om ham.

Hun aflyser flere og flere af vores aftaler.

Vi ses ikke næsten ikke længere.

Ser I de røde flag?

Velkommen til Kulturnat i Danner.

Mit navn er Mette Marie Yde. Jeg er direktør her i Danner. Og jeg møder hver eneste dag kvinder og børn, som har været udsat for vold af ham, de elskede.

Mange af jer tænker måske nu:

Det sker ikke i min omgangskreds.

Det sker ikke i min familie.

Det sker ikke for mig.

Men jeg kan næsten garantere dig, at du på et tidspunkt i dit liv vil opleve partnervold.

Hvis du ikke allerede har oplevet det.

Det kan ske for din veninde. Din nabo. Din kollega. Din søster. Din datter.

Det kan ske for dig.

Hvert eneste år bliver 118.000 kvinder udsat for psykisk og fysisk vold af deres kæreste eller ægtefælle.

118.000.

Hvert. Eneste. År.

1 ud af 3 kvinder vil på et tidspunkt i deres liv blive udsat for vold.

Som teenager med hele livet foran sig.

Som vordende mor.

Som mor til voksne børn.

Det farligste tidspunkt for en kvinde, det er, når hun forsøger at forlade sin voldelige partner.

Og hvert år bliver alt for mange kvinder dræbt af deres partner eller ekspartner.

På verdensplan bliver fem kvinder eller piger slået ihjel af en partner eller et familiemedlem. I timen.

I Danner møder jeg hver dag voldsudsatte kvinder, der er gået – men med livet som indsats.

De har været udsat for drabsforsøg.

De er blevet truet på livet.

De er blevet fortalt, at deres partner vil begå selvmord, hvis de forlader ham.

De har fået at vide, at de er forkert.

At deres krop er forkert.

At deres familie og venner ikke vil dem det godt.

At de ikke er noget værd.

Men hvad med mænd?

Det spørgsmål får jeg ofte som direktør i Danner.

Så lad mig slå fast: Jo. Mænd bliver også udsat for partnervold.

Der er langt fra lige så mange.

Der er sjældent tale om grov og livstruende vold.

Der er en forskel.

Det skal vi turde sige højt!

Ingen mennesker skal frygte deres partner. Heller ikke mænd.

Derfor er vi også glade for, at der nu bliver lavet en paragraf, der giver mænd ret til at komme på krisecenter, når de er udsat for vold.

Men det jeg ved noget særligt om: Det er den farlige og ofte kontrollerende vold, kvinder bliver udsat for.

Sofies søster var fuldkommen stormende forelsket.

Søsterens nye kæreste var ikke Sofies type.

Men hun kunne godt se, at han var charmerende. Lidt nørdet, men charmerende, sød og omsorgsfuld.

Så hun var glad på sin søsters vegne.

Men en dag faldt Sofies søster på sin cykel og brækkede benet.

Sofie bemærkede, at omsorgen fra kæresten blev omklamrende og kontrollerende.

Sofies søster måtte ikke længere gå i højhælede sko, og hun skulle have hjælp til alt.

Hun var til fare for sig selv, var hans forklaring.

Da Sofies søster blev gravid med deres første barn, måtte hun ikke gå ned ad trappen uden at holde ved gelænderet.

Hun måtte ikke uden videre bruge en kniv i køkkenet.

Og hun fik ordrer om, hvad hun måtte og ikke måtte spise.

Da barnet blev født, måtte Sofie ikke holde sin lille niece.

Det var kun ham, der kunne trøste barnet rigtigt.

Sofie overværede sin søster blive fortalt af sin kæreste, at hun ikke gjorde det godt nok.

Han sagde, at hun var en dårlig mor.

I et par år så Sofie til fra sidelinjen.

Hun så sin søster forsvinde.

Venner og familie røg langsomt ud af søsterens liv.

Han bebrejdede hende altid, hvis hun prøvede at lave aftaler.

Til sidst var Sofie den eneste, søsteren så.

Sofie var selv involveret i det. Hun var bange for søsterens kæreste. Hun holdt sig på god fod med ham.

For hun ville for alt i verden ikke miste muligheden for at se sin søster og niece.

Men da Sofies søster blev gravid anden gang, tog det for alvor fart.

Hver dag fik søsteren at vide, at hun var en dårlig mor. At hun ikke duede til noget.

Det blev sværere og sværere for søsteren at opretholde en facade, når Sofie kom på besøg.

Sofie iagttog, hvordan hendes søster i den periode mistede alle former for livsgnist.

Hendes sprudlende og udadvendte søster forsvandt.

Sofies søster gav op.

Når han talte grimt til hende eller ville diskutere, så gav hun op.

Hun faldt sammen som en sæk kartofler.

Sofie forsøgte at få søsteren til at forlade ham.

Få søsteren til at indse, hvor dårligt forholdet var.

Men hverken Sofie eller søsteren så klart. Og søsteren var ikke klar til at forlade ham.

Det var først, da søsteren blev syg med voldsomme stress-symptomer som hjertebanken og kom til lægen, at der skete noget.

For lægen gennemskuede, hvad der foregik, og henviste Sofies søster til Danner.

Der endte med at gå næsten 5 måneder, før hun flyttede fra Danners krisecenter igen.

Højgravid, da hun sov der den første nat.

Og med et lille barn på armen, da hun gik derfra.

Den første tid sad hun med sin højgravide mave i en sofa hos Danner og strikkede et babytæppe.

Helt tom i blikket.

Psykisk vold er ofte subtil.

Svær at beskrive.

Og svær at begribe.

Det gode er, at der findes røde flag for partnervold.

Røde flag, som vi alle sammen kan blive bedre til at spotte og til at reagere på.

Vi kan gøre noget!

Faktisk kan vi sammen stoppe partnervold.

Det ved vi.

For her i foråret lavede vi i Danner en kampagne om lige præcis de røde flag for partnervold.

Vi satte plakater op i hele landet.

Vi var i pressen.

Og mange bakkede op på deres sociale medier.

Det resulterede faktisk i rødglødende telefoner.

For langt flere pårørende. Fagpersoner. Og voldsudsatte kvinder ringede i de uger til Danners døgnåbne rådgivning.

I sidste uge var jeg i Århus for at modtage en pris for vores kampagne om røde flag.

I pausen kom en kvinde hen til mig og sagde:

”Jeg vil bare fortælle, at I har reddet min datters liv!”.

Datteren havde nemlig set kampagnen og set sin egen situation spejlet – og havde derefter opsøgt krisecenterhjælp og brudt med volden.

Det blev jeg meget rørt over.

Når vi taler højt om partnervold, gør det en forskel.

Når vi som pårørende er opmærksomme på de røde flag for partnervold, gør det en forskel.

Når vi tør række ud til den kvinde, vi har en mistanke om, er udsat for partnervold.

Så gør det en forskel.

Vi har altid haft fokus på voldsudsatte kvinder i Danner.

Tilbage i 1979, da kvindebevægelsen besatte Dannerhuset, gik de på gaden med parolen:

Stop vold mod kvinder!

Der er sket meget siden.

Vi har vi fået en mere åben samtale om partnervold.

Frontpersoner er blevet mere opmærksomme på vold i hjemmet.

Vi har for nylig fået den mest ambitiøse handlingsplan mod partnervold og partnerdrab nogensinde.

Vi har erkendt, at vold mod kvinder er et ligestillingsproblem.

Og har store konsekvenser.

For den enkelte.

For de pårørende.

For samfundet.

Men én ting har ikke ændret sig siden 1979:

Alt for mange kvinder bliver udsat for vold af deres partner.

Der er stadig lang vej igen.

I Danner hjælper vi voldsudsatte kvinder og børn hver eneste dag. Døgnet rundt.

Vi vejleder pårørende, fagpersoner og voldsudsatte kvinder over chat og telefon dag og nat.

Og vi hjælper kvinderne, når de ringer på døren midt om natten. Med børnene under armen og livet i en plasticpose.

I vores krisecenter får kvinder og børn beskyttelse, specialiseret rådgivning og hjælp til at bearbejde traumer og bryde med vold.

I vores ambulante rådgivningstilbud Sig det til nogen rådgiver vi det store mørketal af voldsudsatte kvinder, der ikke søger ophold på krisecenter.

Vi underviser frontpersoner. Socialrådgivere, sygeplejersker, politiet.

Vi samarbejder med alle mulige organisationer.

Vi vejleder beslutningstagere, myndigheder og fagpersoner for at styrke den fælles indsats for voldsudsatte.

Vi bidrager med viden om vold og med indsatser til voldsudsatte kvinder og børn.

Og vi giver voldsudsatte kvinder og børn en stemme i den offentlige debat.

Stærke, sårbare, stålsatte. Sådan vil jeg beskrive de kvinder, som vi hjælper i Danner.

Hver gang en af dem stiller sig frem og fortæller deres historie til os andre, så gør det en kæmpe forskel.

For os alle sammen.

Så forstår vi bedre, hvad vold er.

Hvordan vold kommer til udtryk.

Og hvilke konsekvenser volden har.

Kæmpe tak til alle de seje kvinder!

Nu nævnte jeg her i starten spørgsmålet om mænd.

Men der er faktisk et andet spørgsmål, jeg ofte får som direktør i Danner:

Hvis hun bliver udsat for vold, hvorfor går hun så ikke bare?

Det er der rigtig gode grunde til.

Og det er historien om Sofies søster et godt eksempel på.

I Danner arbejder vi med voldsspiralen.

Voldelige forhold begynder ofte med en stærk følelse af kærlighed og forelskelse.

Volden kommer som regel først ind i forholdet efter et stykke tid. Og vokser derefter støt.

Grænserne for det normale skubbes gradvist.

Volden sker oftere. Og den voldsudsatte føler sig mere og mere ansvarlig for volden. Hun føler, at det er hendes egen skyld.

Forholdet veksler hele tiden.

Kærlighed og vold.

Varme og kulde.

Håb og frygt.

Hvem vil ikke blive forvirret og miste sin dømmekraft i sådan et forhold?

Heldigvis er der en vej ud af spiralen.

Men det kan tage lige så lang tid at komme ud af spiralen, som det har taget at blive hvirvlet ind i den.

Derfor er det så vigtigt, at vi sætter hurtigt ind, hvis vi spotter røde flag for partnervold hos en i vores omgangskreds.

Men vi. Jer og os i Danner. Og alle jer, der bakker op om Danners arbejde – vi kan ikke gøre det alene.

Vi er nødt til at have myndighederne med.

Når frontpersoner får mistanke om, at en kvinde er udsat for vold, så skal de reagere.

Vi er nødt til at have lovgivningen på plads, så voldsfaglig hjælp er en rettighed for alle i hele landet. Også selvom du ikke skal på krisecenter. Dit postnummer skal ikke afgøre, om du kan få hjælp.

Alle voldsudsatte skal have ret til hjælp!

Jeg vil gerne sige tak til alle jer, der sidder her i dag.

Jeg synes, det er et stærkt signal om, at der er hjælp at hente for kvinder, der er udsat for vold.

Rigtig god Kulturnat!

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Velkomsttale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-marie-ydes-tale-om-rode-flag-for-partnervold-i-anledning-af-kulturnatten>